

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utczával szemközt Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intézőndők és minden díjak fizetendőek.

Kiadó-laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Népszerűeknek egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Fölhívás

Zombor sz. kir. város választóihoz!

A zombori nemzeti-párt jelöltje, dr. Drakulits Pál ma délelőtt 11 órakor tartja programbeszédét a „Vadászkürt”-szálló nagytermében.

Választó polgárok! jelenetek meg e politikai ünnepélyen vezéreszámban.

Hallgassátok meg: mi a nemzeti-párt célja, s mily becsületbeli kötelezettséget vállal magára zombori jelöltünk.

Vadöljék a nemzeti-pártot, rágalommal halmozzák el: illő tehát, hogy meg is hallgassák!

Jelöltünk dr. Drakulics Pál ünnepélyes fogadalmat fog tenni, hogy megválasztatása esetén a gr. Apponyi Albert hercege alatt küzdő nemzeti-párt híve lesz, hogy annak elveit fogja követni és soha azoktól semminémű körülmények között el nem tér.

E férfias ígéretet férfiakhoz illő bizalommal kell fogadnunk.

Hit és bizalom nélkül semmibe se foghatunk.

Egyszermind komoly okait fogjátok annak hallani, hogy miért küzd e párt a kormány ellen s miért akarja megbuktatni?

Teljes tisztelettel hajol meg a nemzeti-párt az ellenkező meggyőződés előtt, csak azt kívánja, hogy az ő meggyőződését se gyanúsítsa az ellenpárt.

Ha valaki meg van elégedve a mai kormány-uralommal; ha valaki a mai közállapotokat kedveli, sőt azok ez irányban való tovább fejlődését támogatni óhajtja: az szavazzon a kormánypárt jelöltjére!

Aki azonban úgy találja, hogy a mai rendszer a kor követelményeinek meg nem felel, a ki közéletünk beteg organismusát gyógyítani akarja, a ki a mai systema undok bűnét megutálva keresi a menekülést azok előtt: szavazzon a nemzeti-párt jelöltjére.

Gr. Apponyi Albert a magyar nemzet Messiása, a ki meg fogja szenvedéseitől válni!

Polgártársak!

Húsz év óta küzd gr. Apponyi és párja az ország legszentebb érdekeiért szemekünk láttára, füleink hallatára. Húsz év óta úgy áll őrt a parlament bástya-fokán, mint hajdan törökverő Hunyady s hős Zrínyi Miklós; — húsz éven át figyelmeztette a kormányt bűneire s iparkodott lánglelkű szónoklataival azoktól visszatartani s jobb utra téríteni.

Rég itt lett volna az ideje, hogy a hatalom bitorlói kezébe fektessék le azt, mondván: „hadd lássuk, mire vagy Te képes?”

Ezt a csodálatra méltó lángeszű férfit, kit Europa csodál, ki előtt a kormánypárt is csak elismeréssel kénytelen meghajolni, kinek államférfiúi bölcsességére oly nagy szüksége volna az országnak, — e jellemes nagy férfit, Deák Ferencz e legméltóbb alteregóját nem engedik a kis lelkű epigonok a hatalom birtokába jutni s ez által óriási szellemi kincset levertetnek kihasználatlanul.

Itt az ideje tehát, hogy mit ók, az önző hatalmasok megtagadnak: azt a nép vivja ki számára!

Hadd legyen a jelen képviselő-választás a népakarat szent kifejezése, melynek mennydörgését meghallják a trón zsámolyánál is, a hol a legalkalmasabb s legjobbszívú király tartja kezében az igazság jogarát.

A magyar király azt akarja, a mit népe akar!

Ha a nép a jelenlegi kormányt akarja, akkor a Felsőge a népakaratának enged; de ha a népakarat Apponyi gróf mellett nyilatkozik meg: akkor Ő Felsőge a legnagyobb örömmel adja át a közhatalmat Apponyi grófnak.

Ellenfeleink azt a bárgyu jóslást terjesztik, hogy akkor se lesz jobb!

Ámde mily hitvány, mily nemtelen és férfatlan dolog már eleve is ítéletet mondani egy elismert lángesz alkotóképessége fölött!

Józaneszű embernek azt kell mondani, hogy addig nem itél a jövő politikája fölött, míg annak jelenét nem látja maga előtt.

Mi azt hirdetjük, hogy Apponyi gr. kormányra lépte áldás és boldogság lesz az országra nézve, s az ellenfeleink azt nines jogában tagadni, mert nem adatott neki a jövőbe látni.

S a ki a jelenlegi gyalázatos állapotokkal betelt, az bizalommal fog a jövő elé nézni, mert gr. Apponyi multja megrendíthetetlen biztosíték arra nézve, hogy igéretének ura leand.

Polgártársak!

Jőjjetek politikai ünnepélyünkre s hallgassátok meg a nemzeti-párt szózatát!

Tiszta szívből hangzik az föl s az önérdék árnyéka se férhet hozzá.

Nines itt fizetett szónok, nines itt érdek-ember, nines köztünk haszonlesés.

A makkot, mely után oly szívesen fut a serlés, nem itt hullajtják.

Még csak egy ártatlan fertálymesteri állást se adhatunk híveinknek.

Hanem, a mely szó elhangzik a mi ajkunkról, azért helyt állunk bármikor s keblünket a legnemesebb eszmék dagasztják.

Nem magunkért —, a népért küzdünk.

Jőjjetek el tehát mindnyájan! Hallgassátok meg szónokainkat.

Hasonlítsátok össze eszméinket a kormánypártiéval s ítéljetek!

De az ítélet legyen igazságos s a szerint szavazzatok, mert ha elfojtjátok a meggyőződés szavát, ha befolyást engedtek az önérdeknek, ha saját zsebeitek érdekeit a haza szent érdekei fölé helyezitek, akkor jól jegyezzétek meg magatoknak, megver ezért benneteket a magyarok istene!

Ellenben, ha szivetek mélyén a becsület őszinte szózatát engeditek fölhangzani, ha meggyőződésüket követve fogtok a szavazó urna elé lépni: meg fog benneteket áldani az a mennyből atya-Uristen, a ki a vesékte lát s a ki a honszerelmet lelkünkbe oltotta!

Áldja meg ellenfeleinket is több belátással s több igazságszeretettel!

Választási mozgalmak Bács megyében.

Hogyan kombinálja a kormánypárt Zomborban? Egy jól beavatottak látszó befentes mezeluk a zombori kormánypárti chance-okat a következő alakban fejtegette a minap egészen intim körökben, honnan az originális voltánál fogva szivargott ki: Van — úgy mond, Zomborban 300 muszaj-szavazot, 300 érdekszavazot s fogni kell 200 „racz”-ot, akkor győztünk! A 300 muszaj-szavazot a hivatalnok és tisztviselők közül telik ki, a 300 érdekszavazot azon polgárokból, a kiknek igéretet tettek, avagy a kik rokanaiik érdekében szavaznak a kormánypártra. S a 200 „racz” kapitányi parancsszóra áll elő. A tisztviselők és hivatalnokok megfenyegettetnek, hogy ha nem szavaznak a kormánypárt jelöltjére: elhelyeztetnek, mellőztetnek sőt el is csapatnak. Ezek tehát igazi „muszaj”-szavazók. A polgárok közül akad 300 olyan jámbor s hiszékeny „firma”, a kivel el lehet hitetni, hogy szavazatáért valamelyes „viszontviselés”-ben részesülend. A mi pedig a 200 „racz”-ot illeti, arra való a kapitányi hivatal, hogy ránczbaszdej az engedetleneket. — Így s még igyebben hangzik a befentes okoskodása és számvetése. Mi csak azt vagyunk bátrák kérdeni: hol vannak hát a meggyőződésből való hívek? — És azonfelül azt is bátrák vagyunk a kormánypárt figyelmébe ajánlani, hogy számítása erkölcsötlen alapokon nyugszik s azért ingatag,

Majd meglátja, hogy se hivatalnokaink, se polgáraink nem olyan dib-dab emberek, mint a melyeknek tartja.

A kula-verbászi kerületben a legképtelenebb igéretekkel korteskedik a kormánypárt. Pulszky teljesen belerakedt a sok üres beszédbe, de annál hangosabb torkú fizetett kortesekkel rendelkezik. Hinni akarjuk, hogy a leghitványabb s leglejárta kortes-eszközök nem fognak a nép szívében termékeny talajra lenni s dr. Hadzsy Janost, e derék jötevőjét a kerületnek nagy többséggel fogják megválasztani. Szegényére válnék e kerületnek, ha olyan ember, mint dr. Hadzsy, kinek jószágát és életkenemességét még ellenfelei is elismerik, egy Pulszky Guszti buktatná meg, ki a mult választás alkalmából még ellenzéki programot hirdetett, s a ki úgy változtatja elveit, mint más ember az ingét. Dr. Hadzsy oly érdemeket szerzett e kerületben, hogy csak a leg-rutabb hálálanság volna képes megakadályozni érdemei ama méltó elismertetését, mely a képviselői mandátumban rejlik.

A kernyajai kerület megtisztult a kormánypárti kortesektől s ezen kerület most már egyhangulag fogja Fernbachot megválasztani!

A hodsághi kerületben lefolyó képviselő-választási küzdelem a legérdekesebbnek ígérkezik a megyében. E kerület jelenlegi kormánypartii jelöltje dr. Vojnits István, a megye praesumtoly főispánja. Ha azonban a kerületben megbukik: akkor főispáni chance-ai aláhanyatlanak, mert a politikában is csak annak a papirnak van arfolyama, melyet a parlamenti börtén jegyeznek. Már pedig bukkott képviselők olyan papírok, melyeknek semmi értékük nines. Így állván a dolgok, — dr. Vojnits Istvánnak méltó okai vannak mandátumához ragaszkodni. Igen ám, csak hogy e kerület választói mindannyian ellenzéki érületűek s torkig vannak a Szárpár-uralommal. Azonfelül a nemzeti párt jelöltje Leblach Keresztély roppant népszerűséggel bír e kerületben.

Képzeltető, hogy itt a korteskedés minden elképzelhető módon folyik. A korteskedés oly mérvű, hogy a legkigondolhatóbb nemei a kortes-eszközöknek használatba vétetnek. Mondják, hogy dr. Vojnits kortesei mazsa-számra hozatják a szent-János kenyeret, mazsola-szólót s finom czukorkákat, hogy a választók családijában a hangulatot megedésítsék. A Leblach kortesei kénytelenítette érzik magukat a szent-János kenyérral való korteskedés ellen-súlyozásául szerződést kötni Edeskutyal.

A tovarisovai kerületben a kormánypártra kínos meglepetés vár. A kerület már szervezte ellenzékét s Grómon megbuktatása több, mint bizonyos. A részleteket nem akarjuk még közre bocsájtani.

A kulpini kerület kormánypartii érületű polgárai jelentést tettek Sándor Béla főispánnak, hogy Rohonyi megválasztása morális lehetetlenség, annyira népszerűtlenné vált s oly kevés hívei vannak, Ennél-fogva, ha csak a kormánypárt e kerületet nem akarja az ellenzéknek engedni át, jelöljön más akárkit, csak Rohonyit ne. — Így állván a dolgok: Sándor Béla beleegyezett abba, hogy Rohonyit ejtsék el s csoportosuljanak dr. Ivánovits Iván bajai ügyvéd körül, ki szárnnyait már megpróbálta a kernyai kerületben. Jellemző azonban ez elhatározásra, hogy a főispán Rohonyit meghagyja abban a hitben, hogy őt tekintni hivatalos jelöltnek s a „Bácska” Rohonyi érd.ébe üti a dobót, ellenben a megye összes irnokai irtak le a kulpini kerület választómeink névlajstromát, a melyet a főispán küldette expresse Ivánovitsnak. A nemzeti-párt f. hó 18-án tartja kijelölt konferenciáját, s be fog válni a közmondás, hogy: inter duos litigantes tertius gaudet.

A választásokra ez évben nagyon vékonyan tellett a kormánypartii kassza tartalmából megynékre. Mint értesülünk, két ízben érkezett a főispánnak 15—15000 frt. Innen van az, hogy az idén az eszem-izsom és paprikás-értekezlet gyérebben jelenkezik.

A szabadska nemzeti-párt jelöltjei Törley Antal és Farkas Zsig. Az előbbi Antunovits József dr. ellen, az utóbbi Veres Béla ellen lépett föl, Mindkettő megválasztása bizonyos.

Az apatini kerületben a nemzeti-párt napról napra erősödik. E kerületben döntő szerepet fogja venni az ó-sztapári választók magatartása. Az ó-sztapáriak f. hó 17-én, vagyis mai nap tartják értekezletüket, melyen döntenek a fölött, hogy merre szavazzanak. Hír szerint az apatini fősztapabíró egyet-földet ígért nekik, ha jobbpártra szavazznak, s a többi közt azt a képleten ígérte is hangoztatja, hogy a megye megveszi azt a nagy pusztát, melytől oly igen szeretne Ó-Sztapár szabadulni. Persze a választások előtt sokat ígér a kormány, de azután 5 évig sem tudja ígérteit bevéltani. Az ígéretek korszaka lejárt s mi föltesszük a sztapáriakról, hogy van annyi bölösségük: belátni, hogy most rajtuk a sor határozni jövőjük fölött, melynek jobbra fordultát egyedül Apponyi Albert gróftól várhatják.

A dáról írja levelezőnk január 13-iki kelettel. Községünk független választó polgársága kitett magáért Tompa Mihály budapesti ügyvéd és ó-kanizsai kerületi független párti jelölt f. hó 11-én történt fogadtatása alkalmával.

Eltárgadó látvány volt az a rengeteg hosszú kocsisort szemlélni, mely az érdemes képviselőjelölt fogadtatására kivonult. Képviselőjelöltünk másnap vagyis f. hó 12-én délelőtt 10 órákor tartotta meg programbeszédjét, a folyton tartó esőzés majd havazás daczára a községszámosság részvétele és érdeklődése mellett.

A programbeszéd megtartása előtt valóságos zászló erdő között Tompa Mihály ó-kanizsai ügyvéd lépett a nagyvendéglő előtt felállított emelvényre és nagy hévvel előadott beszédjében ajánlotta jelöltünk megválasztását, a kit több budapesti tervezárosi előkelő polgár is ajánlott, mint tehetséges szellemes és cíviszáró férfiú.

Emnek utána a jelölt lelkes élfénzés mellett lépett az emelvényre, az egyik kezében a nyitott ernyővel, — vázolta a független párt programját és kiemelte, hogy azon balga kortes-fogásoknak, mintha a 48-as párt a forradalmat akarná, a választók fel ne üljének és mint bácskai szültött biztosítja a kerületet, hogy a haza érdekében sem előtt tartása mellett teljesen a kerület leend, mint egyeseknek tanácsaival mindenkor készségesen szolgálatára lesz, végre kérte a választók önzetlen támogatását, ajánlva magát azok bizalmába.

Megrini is föltételek, hogy beszéd-közben többször felhangzott az »Éljen«.

Ezek után a tömeg szét-oszlott, hogy délután 2 órákor számos köcsög megjelenve, Moholyra kísérje jelöltünket. Meglehető nyujtott ugyanakkor a moholyiaknak nem remélt sokadalomban történt felvonulása.

A felvonulás után rövid időre megindult a legalább is 150 kocsiából álló menet éltetve a balpártot.

Mely alkalomra a kormánypárti jelöltere találóan illő gúnyos kortes-nóta jelent meg, amint következők:

Jobbpártijelölt a Matkovics,
Követ nem lesz a pecsovics.
Zsander küpár nem kell nekünk,
Tompa Antal a követünk.
Éljen a balpárt!

Balpartijelölt Tompa Antal,
Reá szavaz, ki jót akar,
Reá adjuk a voksunkat,
Mert ő bírja bizalmunkat.
Éljen a balpárt!

Balparttól jön ez a szép szó:
De sok az executió,
Financz, stempli, végrehajtó
Verje meg a mindenható, —
Éljen a balpárt!

Hej! polgárok jertek tehát,
Ne hagyjátok el a hazát,
Ne bízzatok Matkovicsra,
Mert ő hág a nyakatokra —
Éljen a balpárt!

Az általános nagy ellenzéki hangulatból itélve a szeretett és népszerű fősztapabíró aspirációja aligha nem válik egy nagy kudarczra. — Ambar az összes jezsuiták, orrosok szóval az egész hivatalos apparátus működésbe hozott, mely kortes (pardon) jó cselekedetek-fejében bizton számíthatnak alkalom-adtán bünbocsánatra a »magasbó!«

A kormánypárti votumokat szoporitáni fogják szerbeink, kiket a szabadelvű fősztapabíró a szerb jegyzőség felállításával amitott, és ezáltal megnyert (a mult választások alkalmával a szerbek az ellenzéki-jelöltere szavaztak,) ezekhez tartoznak még — mint másutt is a jó papírok, végre mindazon kereskedők, a kik szavazatajok által bizonyos adó sroftól vélik magokat megválthatni: a független rész és a meggyőződésből van a legkevésbébb képviselvé e csoportban.

Választási manőver Moholon: Szekeress nevé moholi választó fia bement a községházához, hogy egy járlat kiállításához szükséges ívet szerveze kitölthessen. Varro esküdt miután megkérdezte volt, hogy kinek számára lesz az iv kitöltendő, értesülés után szitkozódás mellett oda vágta, hogy »papád nem kormánypárti, hat nem töltöm ki«.

Az adat választók verbungálásából: B. községi orvos — kövitzetek nélkül kortes vezér N. N. kocsmárosnak 80 frtot fizetett ki eszre iszomra a »népszerű« kormánypárti jelölt érdekében. Habár az ilyen dolgokat a kormánypárti jelölt érdekében már megszoktuk, — de az mégsem egészen mindennapi, midőn a »préda« az ellenzéki választók egészségre fogyasztatik el. Az a bizonyos kocsmáros ugyanis a legnagyobb éljenzője az ellenzéki jelöltnek.

A szabadkai ellenzék mozog. Steidn délután szűkebb körű értekezlet tartott, melynek határozott eredménye nincs ugyan, de a megbérelt dolgok eredménye az, hogy az I. kerületben Törlei Antal, a II-ben Farkas Zsigmondot lepletik fel. A két jelölt az Apponyi-fele nemzeti párt programját írja zászlójára.

Rigyzóáról írja tudósítónk f. hó 12-iki kelettel: Van szeremesen tiszteltet értesíteni, hogy ma a legnagyobb havazás alatt, úgy sutyomban Latovics Ernő országos képviselőnk a kerület községi előjárók előtt, megtartotta beszámolóját. A hangulat nyomozási volt, daczára annak, hogy d. előtte 4 óra bős a ser, ebdere egy bukóliter bor, 1 frt. 20 krosz teretűk eld személyenként előre megrendelve volt. Az értesítés csak az a különös, hogy a kerületi összes választók, különbözőség nélkül, az egész ügyről, vagy eljárásról egy szót sem tudtak.

Lehet-e az államhivatalnok ellenzéki érzelmű?*)

A politikai életnek erőteljesebb hullámzása, melyet a közönségben levő választások idéztek elő, oly themát hoz felszínre, a melyet az egyébként pangó közélet máskor békében hagy a fejednek pheenni.

A kapuzetűzők és rekriminációk a kérészeletti korszakban kétségtelenül a legerősebb kérdések egyike az a melyet ezikkünk tételénl írunk, hogy »lehet-e az államhivatalnok ellenzéki érzelmű« vagyis, a mi a kérdés gyakorlati alkalmazását illeti, lehet-e vagy inkább való-e államhivatalnoknak az ellenzéki jelöltjére szavazni?

A mi a tényleges állapotot illeti, azt tapasztaljuk, hogy a hivatalnok karunk óriási többsége — legalább külszínen — kormánypárti.

Magyarország intelligenciájának e nagy contingense úgy hiszi, hogy a gondolkodás és az egyéni meggyőződés alkotása s annak nyílt megvallása sokkal nehezebb dolog, mintsem abba a legtöbb ember bele merne kapni, másrészt sokkal lényelmesebb dolog, ha a gondolkodásnak e nehéz munkáját reá bízzuk a bölcs kormányra, a mely jobban tudja, mint mi, hogy mi válik az országunk javára, a mely jobban ismeri, mint az országunk egész polgársága, azon irányokat és módokat, a melyek szerint Magyarországot kormányozni, annak sorsát intézni kell.

Hát — kérem szeretettel — az a gondolkodás mód — vagyis annak hiánya — lehet igen kényelmes, de, hogy nem férhis és nem nagyon válik a függetlenségével kérdéni szerető Magyarországot becsületére, azt minden helyes itéletű ember beláthatja, mert ez azt jelenti, hogy nem a kormányfőfőfők Magyarországot többsége meggyőződésének letéteményesei, hanem, hogy ezek hatalmi önző érdekeiktől származó elveiket reáerőszakolták az önkényűtől függővé tett hivatalnokai karra s ezek ntján az ország lakosságának nagy részére.

Ez állapot előidézésében több ok működött közre; ezek közül csak kettőt akarunk kiemelni, a melyek egymással kölcsönhatásban állanak.

Az egyik ok az a vegtelen közönyösség, a melyet a jelen nemzedék a közügyek irányában tanusit; az a szégyenletes elposványosodása a nemzeti közérzetnek, a mely a nemzet nyelvének, ősi hagyományainak, közsabadságának az alkotmányban gyökerező jogaival mit sem törődik, a mely nemcsak nem szorítja a kormányt az alkotmány fejlesztése által új jogok szerzésére, a nemzeti érzület jogosult aspirációinak megvalósítására, hanem öblölet kezekkel télen megadással szemlél, hősitan rostogeti el kormányunk egyszerű már megszerzett szent jogainkat!

A bizonyító tényekre elég csak utalnom, a ki a lefolyt a végelgyengülésben kimult országgyűlésünket figyelemmel kísérte, az e tényeket bizonyára ismeri.

A közhangulatnak e hanyatlás jellemzi első sorban a hivatalnokai kart. Mindenkinél beesebbek saját egyéni érdekei, feltett anyagi előnyei, mintsem meggyőződésének nyilvánításával bíralat merne mondani a kormány magatartásáa fölött, mintsem bátorkodni kimondani elégedetlenségét azon káros irányzattal, a mely Apponyi szerint az országot lejtőre juttatta, a mely irány Magyarországot alkotmányában a hátramenést jelentti.

A másik ok szorosan összefügg az elsővel s ez a kormány magatartása a hivatalnokokkal szemben.

A ki e téren csak egy kevéssé ismerős, tudni fogja, hogy az áthelyezések, mellőzések, legyelmű vizsgálatok, esetleg időelőtti nyugdíjaztatások vagy éppen elbocsátások mekkora gépezetével dolgozik a kormány, hogy a hivatalnokai testületet terrorizálja s annak politikai meggyőződését békába verje vagy éppen esirályban elfojtja.

Ne higgye azonban senki, hogy e tekintetben csak a kormány hibás, mert hibás első sorban a hivatalnokai kar maga. A kormány igaz, hogy lelkiismeretlenül zsákmányolja ki a hivatalnokai kar meglényeszködését, de jogyezük meg azt a nagy történelmi igazságot, hogy nem a zsarnokság teremteti a szolgaszellemet, hanem a szolgaszellelemnek gyámolcsa a zsarnokság!

A mikor azt látjuk, hogy városok, melyek gyárat, katonaságot vagy hivatalt akarnak kapni, odahajthatják fejüket a »kegyelmes úr« labat elé, akkor ne esodalkozunk, ha e szolgai csuszás-mászás által elbizakodottá lett miniszter reáhág az önkényt odanyujtott nyakra!

Az sem utolsó dolog s a kegyeszerzésnek éppen nem ritka módja, hogy vannak olyanok is, a kik nem elégtelenek meg azzal a szomorú szereppel, hogy némán törjék e kénytelen igaz, hanem még kardoskodnak is a mellett, hogy a jó államhivatalnok csakis kormánypárti lehet.

Főargumentum az a kormány nevezi ki és fizeti a hivatalnokot, ez tehát tartozik a kormányt szolgálni és őt támogatni!

Mindő fogalomzavar! Összetévesztés a kormányt az állammal, 8 embernek azonosítása az alkotmányos Magyarországgal!

Válasszuk szét tehát egymástól ez összezavart fogalmakat! A tisztviselőt a kormány, illetőleg a szakminiszter (a bíróság) és magasabb tisztségeknél a koronás király) nevezi ki, de a magyar állam fizeti, a hivatalnok a magyar államot szolgálja, mű-

*) Egy előkelő állam hivatalnoktól vettem e figyelemre méltó cikket. A szerk.

ködesi körének lelkiismeretes betöltésével hozzájárul az igazságszolgáltatás, állami háztartás, tanügy, közigazgatás stb. rendes meletébe.

Már a neve: államhivatalnok mutatja, hogy az államot szolgálja, a mely állam nem egyéb, mint a nemzeti öntudatában, szentül megőrzött hagyományáiban, alkotmányos szabadságában, szentesített törvényei által megszilárdult Magyarország!

A magyar állam tehát nem egyéb, mint törvényes önállóságnak tudatával bíró, politikai jogainak gyakorlatában levő nagy politikai testület — a magyar nemzet maga, a melybe e értelemben a nemzetiségök, mint egyenjogú és rangú faktorok beelöglalválnak.

Ezt az államot, a magyar nemzetet szolgálja a tisztviselő, nem az idők és viszonyok szerint változó kormányt, mely a hatalmat rendes viszonyok között addig élvezi, míg a király és nemzet bizalmat bírja. De, ha az urakodó vagy a közvélemény nem tartja őt alkalmasnak az ország ügyeinek vezetésére, megbukhatik vagy felültré vagy a parlamentben, — ha a többséget elveszt — vagy a többséggel együtt, ha a szavazó polgárok más kormányt önjátsanak.

Megebukhatik tehát, meg is szokott bukni a kormány a nélkül, hogy az államnak magának egy hajszála is megröbülne s Magyarország állami gépezete nyugodtan folytatja tovább munkáját.

Ne gondolja tehát senki, hogy Magyarország földlása a kormány megmaradásához van kötvé, hisz ez nem jelentene egyebet, mint azt, hogy a kormány bukásával a magyar állam is elbukik. Ezt pedig — úgy gondolom — még a legincarnatusabb mameluk sem hiszi.

Sőt éppen úgy hiszünk, lelkünk egész meggyőződésével valljuk, hogy Magyarországot jaktor lesz boldog, ha a jelenlegi elkorhad, saját tehetetlenségében megpenészedett kormányának eltűnésével azon tiszt, ödtű levegő fogja bejárni szép hazánk tereit, áthatni összes intézményeit egy, mint a hofdi szivket, a mely a nemzeti pártunk Apponyi által szerkesztett lélekemlék kiáltványából kiáramlik, s a mely kiáltvány a tisztviselői kar politikai meggyőződésének épségben tartását is zászlóira írta!

E kiáltvány megfesti a nemzeti szemellenben kiéptendő Magyarországnak ragyogó képét, a mely eddig csak a jobbák szívében s ott is csak mint homályos réjtelmen élt.

E pártunk elvei, a melyeknek közeli diadalra jutásában már nem kételkedhetünk, ha megvalósulnak, fogják megvetni alapját Magyarországot újabb ezredésbe fenállásának, ne aljjon tehát utjába senki, legyen hivatalnok vagy nem hivatalnok hazánk mindnyájunk által öhajtott boldogulásának, ne legyen senki előtt dragább egy magát lejárt kormány fenmaradása, mint a hazának szép jövődjé!

A topolyaiak ünnepe.

Kulról írja tudósítónk: Kettős ünnepe volt f. hó 10-én vasárnap a topolyaiaknak és velük együtt a kulai választókörzetének. Mintegy 600 választó — sereglett össze ugyanis e napon Bacz György kulai földbirtokos és kerületi pártvezér vezetése alatt Topolyán dr. Hadzsy János orvos házában, hogy neki a verbasz-kulai választó kerület minden községében immar megalkult és jól szervezett nemzeti-párt kijelölését hivatalosan is tudomásul adják és őt a jelöltség elfogadására fölkérjék. Bacz György magyar és szerb nyelvűen fönszt. Fannler Gusztáv Adolf torzsaik ág. ev. lelkész úr pedig nemet nyelven szólottak az óriási deputatio nevében a népszerű jelölthöz, mire dr. Hadzsy a meghatározottól remegő hangon a következőleg válaszolt: »Igen tisztelt Uraim! Mostani szerepelemet leginkább jó barátainak köszönhetem. Jó barátainak, a kik eskélyi képességeimet orvosi működéseimből kifolyólag barati jóindulattal tulbeesültek. Én a jelöltségem nem kerestem, a képviselői mandátum ambíciózomat nem képezte solum, mert senki az ahhoz szükséges képességek elégtelenségéről nálam jobban meggyőződve nincsen és igazán megvalva, én feltélem is a nyilvános szerepléstől. Ése ime megis oda juttotam, hogy ki kell állnom a küzdeletr, amit csakis annak tulajdoníthatok, hogy nem bírok elfennálni polgártársaim bizalmának, nem bírok elfennálni azon politikai indoknak, mely a nemzeti-párt diadalát kerületünkben eskélyi személyemtől tette függővé. (Lelek élfénzés).

Igen t. Uraim, kedves barátim!

Az önök nagyrabecsült szónokainak szavai, — az önök és a választók felhívása reám néve igen megtisztelő és ezt igazán alig vagyok képes megköszönni; de majd más uton-módon, eskélyi erőmhez képest tettekkkel fogom azt meghálálni. (Éljen). Hazafias kölélességemnek tartom tehát az önök megtisztelő felhívását parancsnak tekinteni és a jelöltséget halás köszönettel elfogadni. (Szűnni nem akaró élfénzés). Kedves barátim! Az egészséges és szabad alkotmányos életnek egyik főismérve, hogy élvék és eszmei körül csoportosítja a polgárokat. (Ugy van!) Mi is csoportosultunk egy olyan eszme körül, egy olyan pártban, (Éljen a nemzeti-párt!) mely elvite a 67 es kiegyezésre alapítja, azt fenntartani, mindenben keresztöltvívni és ami fő: fokozatosan tovább fejleszteni is törekszik. (Lelek élfénzés)!

Ne várjónak kérem most tölem részletes politikai programot, hisz tudják, hogy nem vezérnek készülek; a zászlót pedig, melyet vezérünk lobogtat, (Éljen Apponyi!) mindnyájan nagyon jól ismerjük: (Ugy van, ugy van!) csak azt kívánom itt már most kijelenteni, hogy mindenkor hű maradok a valódi szabadelvűséghez: (harsongó élfénzés) Igy mindenkor ellene fogok működni a jelenlegi uralmat oly következetesen és oly kirívóvá n jellemző alszabadelvűségnek! (Hosszasan tartó, lelkes élfénzés).

Most pedig újra kérem még önöket igen tisztelt uraim, hogy — addig is, míg önök között megjelölhetek és részletes programbeszédemet megtarthatom, — amidőn visszatérnek kedves otthonukba és ismét összejönnek szabadgondolkodásu, szeretett polgártársainkkal, vigyék meg nekik szives övöldeletet, fejezzék ki nekik előre is őszinte halás köszönetemet és biztosítsák öket nevében, hogy én mindenkor következetes fogok maradni

jelenleg vallott elveimhez és nem fogom ellátni a zászlót, mely a felelősségemért (Dörgő éljenek).

Bitosítások továbbra arról is szeretve tisztelt polgártársainkat, hogy továbbra is köztünk maradjon és szerény tevékenységemmel mind orvosi, de úgy is mint ember és felebarát, igyekvni fogok mindenkiben és mindenkor a kerület érdekeit szívemen hordani és lelkiismeretesen képviselni és minden ember jogos igényeit csekély erőmből kiteljesítőleg támogatni. (Harsogó, meg-megújuló, éljenek) Isten éltesse önöket! Isten éltesse pártunk dicső vezérét: Apponyi Albert grófot! (Szűnni nem akaró, dörgő éljenek!)

A rövid beszéd leírhatatlan lelkesedést keltett a közönség körében és újra meg újra kitört az harsogó éljenek, mely lelkesedés még csak fokozódott a nagy vendégkörben rögzített pártlakomán. Lelkes felköszöntőkben itt természetesen nem volt hiány és élénk megbeszélés tárgyát képezték a napirenden levő megvesztegetések és erőszakoskodások is, melyeket a kormánypart Pulszky érdekében kerületünkben elkövet és amelyek szükség esetén a választás megszüntetését is maguk után vonhatják. Általános dühöt keltett a fokoltelegi választások azon tudósítása, hogy Pulszky ép azon nap reggel tavozott Feketehegyről maga egy oronauze kosár és bár sűrűen hajlongott és köszöntgetett az éppen hivatására összerendezett választók felé, tavozását egyetlen-egy eljön sem kísérte, Pulszky ma Kulán tartotta programbeszédét. A különbség a kormányparti és ellenzéki lelkesedések között szembeölő, mert míg ott minden apparatust mozgósítva hozták is, alig vergődik össze 20-30 választó és ezek között is a hangulat nyomott, addig itt a legkisebb mozgalom 100-akra menő választókat vonz a maga körébe és ezek igazi lelkesedéssel vesznek részt a mozgalomban.

Pelda volt már elég! A kerület 3100 választója közül 1700 határozottan ellenzéki, 4-500 ingadozó és pár száz Pulszky miatt visszavonul. Az ellenzék tehát óriási többséggel fog győzni.

Újévi óvatok a nemzeti-párt alelnöke s jelöltjénél Zomborban.

Jeleztük volt lapunk múlt számában, hogy szerb testvéreink újévi ünnepén a zombori nemzeti párt végrehajtó bizottsága testületileg tisztelgett a párt alelnöke Lallósevsz Jakab városi virilista úrnál. Ez alkalommal a következő beszédet mondotta Szemző István pártelnök:

„Igen tisztelt alelnök úr!

Kedves barátom!

Nem parancsnak, sem a szokásnak hódolunk, hanem egyedül szívünk sugallatát követjük, midőn mi — nálad, mint a nemzeti-párt végrehajtó bizottságának tagjai megjelenünk, — hogy neked, ez új év alkalmából boldogságot, vállalkozásaidban sikert sok szerencsét kívánjunk.

Megragadjuk az alkalmat, hogy neked, ki — mindenben a sallangot kerülve, — csupán a tett embere vagy és kinek pártunk érdekében szerzett érdemei nagyjait csövek nélkül is tisztán láthatók, ernyedetlen, kitartó buzgalommal a legösszetettebb és leghalásabb köszönetünket fejezhesük ki.

Midőn ezt tesszük, kérünk, hogy szives barátságodban ezután is megtartani kegyeskedjél.

Isten éltesen sokáig!

Ezután kedélyes lakoma következett, melyen több felköszöntő mondatot.

Innen a bizottság dr. Drakulits Pál jelölthöz ment, hol Szemző István a következő beszédet mondotta:

„Igen tisztelt képviselőjelölt úr!

Kedves barátom!

A helybeli nemzeti-párt végrehajtó bizottságának tagjai elhatározták, hogy Téged ma felkeresve, szerencse-kívánataikkal elhalmozzanak.

Tudom, előttem nem a magaslati szavak, nem a virágos nyelvezet bír értékek, hanem az, hogy a szívek mélyétől fakadnak-e a jó kívánatok?

En tehát biztosítalak, hogy mi mindannyian teljes bensőnkől ohajjúk, miszerint add a gondviselés, hogy Te a jövő új éveket még számos évig a legjobb egészség és erőben élhesd és, hogy új a Te, mint a mi örömeim teljes lehessen — igérjük, hogy töltünk kiteljesítőleg mindent el fogunk követni, hogy azon zászlót, melyet Te városunkban kibontottál, diadalra juttassuk. Isten éltesen sokáig!

Megyei s helyi hírek.

Az Eremita-Nikolits-afair előjátékát képező ama panasz tárgybán, melyet Eremita a rendőrmester ellen emelt, f. hó 16-án tartotta meg dr. Csíhás Benő polgármester a tárgyalást, melyre Eremita képviselője dr. Molnar Gyula ügyvéd kíséretében jelent meg d. e. 9 óra és 25 perczkor. Beleptékre ott találta már a panaszolt Adamovits József rendőrmestert s a két rendőrt meg pedig kihallgatva, vallomásuk jogkönyvével a véve, éppen az aláírásnál tartottak. Eremita azt mondotta: „Úgy látszik kész dologra jöttünk!” Alig mondá ezt, dr. Csíhás polgármester a rendőrk jelenlétében szigorú szavakkal rótta meg Eremitást, kijelentve, hogy ő nem követi reá várakozni, ha a tárgyalást 9 óra tájt ki s csak magának tulajdonítsa Eremita, ha elkésett. Ő a polgármester messz dolokkal van elfoglalva, s nem ér rá egész nap tárgyalni s nem akar ebből az ügyből „keleti kérdés”-t csinálni. Azt az insinuaiót, hogy itt „kész dolgot” volna: visszautasítja. Majd aztán elközlővén a panaszoltat s tanuit, felhívta a panaszost a védőjét, hogy jertessék elő kívánalmait. dr. Molnar Gyula erre kifogást tett azon eljárást ellen, melylyel panaszolt s a tanuk a panaszoltot nélkül hallgattatták ki, s érvelésnek tartja, hogy a polgármester védészet szigorú megrovásban részesítette azon kitérlet: „Úgy látszik, kész dologra jöttünk.” E kitérlet nem insinuaiót, hanem egyszerű konstatació annak, hogy a panaszos távollétében hallgatták ki a tanukat s hogy 25 percznyi késedelem után jövé, már befejezett tárgyalást lelt. A polgármester bevetté a jogkönyvébe az allegata első részét, ellenben a megrovást nem akarta jogkönyvébe ígtni, sőt annak megtagadását s jejeztetést be. Erre a panaszos s ügyvédje három új tanura hivatkozva, kik szintén hallottak a rendőrmester sértő kifakadását, kijelenté, hogy aláírás alkalmával kívánják sajátközleg kifolytani a hangzatosít sérelmet. Erre a polgármester megjegyezte, hogy ő az eljárást sem tekintí befejezettnek, s ha a panaszolt s a tanuk újból való kihallgatása kériük: e kérelmet teljesíthetőnek tartja. A védő ragaszkodván ahhoz, hogy a panaszolt és a tanuk újból hallgatassanak ki: az elrendeltetett, meg pedig nem úgy mint előzőben, a midőn a tanukat együtt s a panaszolt jelenlétében hallgatták ki, de egyenként. A foltelt kérdésre, hogy mi előzte meg Eremita abbéli kérelmét, hogy „két tanut kíván”, a panaszolt kikérőleg felel,

vallamint a két rendőr se tudott egyebet mondani, mint pusztán a tény, hogy Eremita tanukat kéri, holott onkénti következik, hogy minden arra való incidens nélkül Eremita, — a ki előzetes tájékozott, a midőn előt leltet volna magával — nem kívánt tanukat, — ott a rendőrséggel egyszerre tanukat kívánjon. Ez csak úgy magyarázható meg psychologie, hogy a rendőrmester fejezte. A tanuk újból való kihallgatása után a polgármester azt is jogkönyvébe vétele, hogy Eremitást azon szóert: „Úgy látszik, kész dologra jöttünk” megrovta. Ennekelva panaszolt s ügyvédje a jogkönyvében készségesen aláírták. A hivatkozott új tanura névo a polgármester nem határozott, dr. Csíhás polgármester rendszerint correkt s biggadt magatartást szokott a tárgyalások vezetésére tanusítani, most is visszatért az első pillanában elvesztett biggadságot. Szerették volna, ha a rendőrmester ténbe intő dorgáló szavait, mert ő nem polgármester sem az egyik, sem a másik partnak, hanem polgármester a város összes polgárainak. S az feltehetőleg 12 évem szolgálat tisztársáról, hogy legelőbb kapott vadaknak nem áll elő, a mint csak természetesen tartjuk, hogy úgy a panaszolt, a mint az annak alatta rendelt rendőrk konokul letagadják a történeteket. Az úgy folytatást figyelemmel fogjuk kísérni. A mi a Nikolits elleni fejtető fölfejtést illeti, a kir. törvények rögtön vizsgálóbírói rendelt Stojkóvitóhóri személyében, a ki az ügyet ügyész indítványtól végezt az ügyészséghez tette át. Most természetesen előbb bejárta az s a közigazgatási fölfejtés hatóság véleménye, mert még Tisza Kálmán gondoskodott arról, hogy a közigazgatási hivatalnokok ellen emelt fejtető panaszok lehetőséggel lassan és udalmasan, megválassanak el. — A mi a Szárpártot tét fölfejtést illeti: — annak úgy látszik, most legelőbb gondolja: magának többséget erőszakolni ki, s bizonyára meg fogja jutalmazni Nikolitsot tetteért.

„A mit kifejezték.” A közönség köréből a következő sorokat vették: Legyen szabad itt elmondani azt, a mit volt képviselőnk a múlt vasárnap! Beszámolója alkalmával beszédjéből kifejezték: „T. polgártársak! Az igaz, hogy Zombor sz. kir. város — Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunmogyos után, — a legnagyobb megyének székhelye nem kapott kir. táblát, de meg kombinációba sem jött, hanem szerénytelenség nélkül felemeltem, hogy a polgármester urrali együttes sikeres utánjárás után megkapjunk a város közepére a járvány úzó zúboráktart, a minék a kellemes, desinficemalis állapot — különösen nyáron át — nemcsak a megbold. dicső emlékké bíboros érsektől által alapított árvaház lakói, hanem a róm. kath. fiúiskola, a pénzügyészség, az olvasókör, a pénzügyigazgatóság, a színház látogatói és az „Elefant”-szálló vendégei közvetlen tözsomszédságából élvezhették. Ez által, kérem alásan, hiszem, hogy városunk bőven kárpóttolható. Isten éltesse a kormánypart influenzás választóit!!!” Zombor, 1892. ján. 16. Tisztelettel Kádár Kázmér, ígylető.

A zombori rendőr fő- és alkapitány magánlakása f. hó 16-án élénk mozgalomnak vált színhelyévé. Polgári ruhába öltözött rendőrk vitték ugyanis a Koczkar-zászlókat innen különböző pogorokhoz s erőltették annak elfogadását. A többi rendőrk talpa alatt is égett a föld, mert a szélszóra minden irányában futkosó rendőrköt látnunk, kik idevénnyel nélkül ezitáltak a polgárokat a fő és alkapitány hivatalos helyiségebe.

Kortés-tanár. Zsuffa Vincez tulajdvalóleg a helybeli ipartestület titkársá s mint ilyen sikere-ebb kortéskedhetés ezéjéltől felhasználja az ipartestület időszakei szolgálat nyomtatványait, mi által az időzés azzal a látszattal bír, mintha az ipartestület ezége alatt történnek meg a kortéskedés, a melyhez ez fő-bejegyezést adta volna. Az ipartestület ő — mint az előzőleg ismeretes s Zsuffa tanár-titkár előtt is ismeretesnek” kolléga lennie, — hatóságilag jóváhagyottt egyesület, a mely pártzétőlétől el van tiltva s egyáltalában pártzétoké ottlona nem lehet. Ez jó lenne Zsuffának is tudni.

Aranymenyegző. Biehter János zombori harisnyakötő- iparos e hó 13-án ünnepelte aranylakadalmát.

Meghívó. A zombori „Népkörök” 1892-évi január 17-én, vasárnap délelőtti 10 órakor az egyet helyiségeiben tartandó rendszer közgyűlésére az egyet tagjai hazafias ördözlettel meghívottak.

Dühöngő áldozata. Desmits Martin f. évi január 7-én hajnal fele — kistemető utcában levő lakására menve, — nem szerette, a hogy Kulits István éjjeli ör sípol, s rá szól, hogy jobban sípoljon, az ör pedig azt válaszolta, hogy sípoljon ő, ha jobban tud. Erre az elszakodott, kikötő természetű Desmits, az éjjeli ör botját elakarta venni, de ez nem engedte s ekkor azt mondta az aratlan ördök: „ne megalj, megmutatom, hogy nem sokáig leszel baktér, s ezek után bement lakására s kétésovű fegyverét magához vette és az utca-szöbölől rálött Kulits István, szegény családjának elő lelkiméretes éjjeli öre, aki az azonnal megszerogyott; de a Mindenható akaratuk sokkal nagyobb volt, mint a szándékos gyilkosé, mert deára a jobb fél mellett behatolt s még ez ideig is aréba levő — meg meg nem talált gyilkoló gyölköny — életben hagyta a szegény családját. A beteg Vadás városi fiatoros gyógykezeli. Az igaz, hogy a szándékos gyilkos nincs letartóztatva, de azért nem fogja kikerülni méltó büntetését.

Meghívás. A Zombor-vidéki rabszegélyző egyet folyó évi február hó 7-én d. e. 10 órakor a kir. törvényssék tanácstermében tartandó rendszer közgyűlésére az egyet alapító és rendszer tagjai tisztelettel meghívottak. Zombor, 1892. január hó 11-én. Az elnök meghívásából: Kovacsics Caspar, titkár. — A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki üdvözlés, 2. Pénztárnoki állás betöltése, 3. Izagató — választmányi kiegészítése, 4. Számvizsgáló bizottság választása, 5. Kérvények elintézése, 6. Netáni indítványok tárgyalása.

Esküvő. Hosszú Sándor dorozslói kántor-tanító f. hó 12-én d. e. 3 órakor esküdött körül búsított Klein Erzsike kisasszonyon Klein József főudász leányának Bogovinán. Násznapok voltak: Berecz Károly bogovinai közegei jegyző s Mayer F. re. ez felhárítottok Koszorúalanyok; Gaiszt Sziduska, Gaspar Ödön, Lakatos Teréz, Berecz Mariska kisasszonyok. Védők: Vélz István, Tritschke Gyula, Braunhoffer József, Kleiner Gyula.

Statistika. A lelety ében Zomborban születtek 453 an, meghaltak 503-an a római katolikusok közül. Ezen arány más éveken megfordítva állott fenn. Egybekelt 109 pár, — Zsidó vallású született 21, meghalt 22. Egybekelt 3 pár.

A Zombor-vidéki rabszegélyző-egyet folyó évi február hó 7-én d. e. 10 órakor a kir. törvényssék tanácstermében rendszer közgyűlést tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki üdvözlés, 2. Pénztárnoki állás betöltése, 3. Izagató választmányi kiegészítése, 4. Számvizsgáló bizottság választása, 5. Kérvények elintézése, 6. Netáni indítványok tárgyalása.

A nemzeti párt hitvallása, szöveget a magyar néphez. Irta: egy nemzeti párt képviselő. Az egy iv nyolczadért nagy-ságu fűzőesekét méltán elnevezhető a nemzeti párt politikai evangeliumának s mint ilyen minden ellenzéki érzelmi polgárnak leg-mellegében ajánlhatjuk. A művecke kapható: Schlozinger Ignacz nyomdájában, rostély-utca Budapestben.

Meghívó. A botai kereskedő ifjak egyet, betegsegélyző „Lupa javára szombaton 1892. évi január hó 30. napján a „nemzeti szűfőda” nagyteremben tanácsulást rendező s tanácsulást megkezdte 8 órakor. Belepté dj előre váltva: 1 frt, esaladjeg 2 frt 50 kr. — esztel pénzár: személyi: 1 frt, 20 kr. esaladjeg: 3 frt. Felülíróesek köszönettel fogadtaknak és hírlapjog nyújtottaknak. Jegyek előre váltathók: Steiner R. Benderfer Ede és Fieher Pal urak kereskedésben.

Csurogról írják: Folyó hó 7-én este mint a szerbek karácsonyának második napján egy itteni korszakban mutatott több szerb földműves, kik között ott volt a három Lazity testvér is, valami felett össeszedtek. Között közülük a legifjabb s közegei rendőrköt, akit azután békésített; erre a két testvér több rokonnakkal együtt a közegeháza mentek, követelék csesűk szabadon bocsátását, amit a rendőrkök ugyiltsák teljesítették ismert később újra mind három a rendőrköre esett és a közegeháza, zaig földöztek őket ott aztán valóságos esata feloldott ki közöttük. A rendőrkök a közegeháza folyosó kapuját bezárták, hogy az áldozók be ne térjenek s a zart ajton keresztül több puskaölvetétek a kőm ostromlókra, kik közül a két ifjabb Lazity testvér több golyót kapva eszerogyott; erre a rendőrkök kirohantak és a harmadik Lazity testvert is fején több iteseli súlyosn megsebesítették, ki azután elmenekült. A két nézőt sebesült bevitték a közegeháza s azalatt megérkeztek a közegeben járjaton levő eszűndők és azoknak segítségével a három testvér két nagybátját és az egyiknek főt, kik az ostromban szinte részt vettek, bekísérték a közegeháza sra 10 órakor. 8-an délelőtti 10 óra tájban s közegei testvér Lazity Trivó, a kapott sebek következtében a közegeháza meghalt, a másik ketőnek állapota is súlyos. Hogy mennyiben hibásak rendőreink e sajnos eszt előidézésében, a vizsgálat fogja kideríteni.

Elismerés. A statisztikai képviselőtestület Papp Bálné rendőrvetést díjazott 400 forint 500 forint emellett, mertánvalva ezzel a múlt év folyamán tett hasznos szolgálatát. Ugyanis a jelenlegi rendőrségi intézmény egy évi működése alatt egyetlen lopást eset sem fordult elő, pedig ez előtt a statisztikai cigányok bűresk voltak rakoncátlanaságukról.

(Nélkülözhetlen minden háztartásra néve.) Tény, hogy az idők folyamán egy elvezeti szerhez sem használt taktak oly különféle szurrogátok és oly elütő nyerstermeknek mint a kávészurrogát előállításához. Valamennyi ekkor szurrogátok felett győzedelmekkedett eddigelő a cigória, cukorkepa és füge. Ez a tényállás azonban a lelety esztendőben teljesen megváltozott, mint ahogy a közönség meggyőződött, hogy a pórkölt terményekből előállított és kereskedésbe hozott kávészurrogátok a letegezségesselebek. Legelőbb helyost ezek közt elfoglalja késegekvül Kathreinernek Kneipp-malatkájéja és az előlelet, melylyel kezdetben ezen gyártmány ellen vesztettek, mert külsőleg pórkölt árpház hasonlított, megszűnt, mert, a ki Kathreinernek malatkájéja megvizsgálta s megjelítte, annak feltűnt a különbség. Ezen malatkájéja fözetje kávészert izzel és szaggal bír s legjobban alkalmat pótleknek kávéhoz, annal is inkább, mert ez oly olcsó, mint más szurrogátok. Mint haljúk, győztesítése ma már igen jelentékeny, de még nagyobb jövőnek néz elebe.

S Z I N H Á Z.

Szerdán f. hó 13-án Berecz Árpádnak „Szellemdús hűlyg” című egy felvonásos vígjátéka került szíre. A szereplők Veszprém, Boronás, s Veszprémnéjé játéka igen jó volt. Ezt követte Soupenak „Pajkos diákok” című operetteje. A két felvonás darabot egy felvonásba vonták össze, úgy hogy nem is a pajkos diákok, mint inkább az uzsorás Geier (Halasi) szerepe emelkedett előtérbe, Halasi igazán művészién játszott; oly jó alakított nyujtott, hogy a többi szerepek elnyomta. Igen jó voltak Frinke diák (Szerfőy) mint angol lord és Tisztai, mint Fleck. — Guthi Liss emkesztet szintén szepen énekelte. Közönség kevés.

Csütörtökön f. hó 14-én Lux Mathildának körbejött betegesége miatt „Bank bán” helyett „A meboldogult” került szíre második. Meglátást az előadás, hogy varratlanul potygyantok bele a színesek a szerepekre. Az első előadásnál messze megítélte maradt e második. Még Veszprémné is, ki különben a szerepek betanulására a legnagyobb gondot látszik fordítani, ez alkalommal többször késedelmeztet szlagfertéséggel. Közönség közep-zamu, bár „Bank bánra” többet vartunk volna.

Égész selyem, mintazott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 ft-65 krig (mintegy 450 különböző arnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít házhoz szállítva, postáber és vámen-tosen **Henberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulva küldetnek. Szvejsza ezimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6.)

Hirdetések.

MINDENKI KAPHATÓ 17 KÍTÜNTETŐ EREM

LEGNYOMAB3 MINOSEG

CHOCOLAT SUCHARD GACAO

OLCSÓ ÁRAK

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

100 g 1K=200 Cseste Tplató

A Sarg-féle egészségügyhatóságilag megvizsgált fog tisztító szer.

KALODONT

Kapható gyógyszereszek s illatárusoknál. Zombor főraktár HEGEDŰS JÓZSEF gyógyszerésznél.

1 drb ára 35 krajczár.

Ezen labdacso minden tekintetben hasonló prae paratumok élé helyezendők, mert mindennemű karos alkatrészekből mentek, a legnagyobb eredménnyel használják hasbetegségeknél, mert vertisztító hatásnak nincs gyögyösz, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

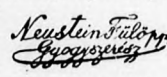
hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja Czukorzottságuk miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacsoknak Pitha tanár, udvari tanácsos igen hízlelő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacssal, 15 kr. egy tekercs, ara 8 doboznak, 120 labdacssal, 1 ft.

Figyelmeztetés!

Oly doboz, melyen e czégnév: Apotheke zum heiligen Leopold nem áll, s mely hátulján védjegyünket nem viseli, az utánzat, melynek megvételel a közönség figyelméztetik.

Jól megfigyelendő a doboz, nehogy rossz, hatástalan vagy éppen kártekonnyu preparatumot kapjon az ember. Kizárólag

Erzsebet-labdacsok kéréndők; ezek használati utasítással s a fenti aláírással vannak ellátva. 12-24 Főraktár: Bécs, NEUSTEIN FR. gyógyszerész sarkára „a szt. Lipóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán. — Kapható Zomborban: Saly Antalnál.

A Herceg Alfréd de Montenuovo-féle borpinczék bérlője

SCHWABACH S. G. PÉCSÉTT

ajánl a közeledő képviselőválasztások alkalmából legjobbnak elismert pécsi és villányi asztali és csemegeborokat, palaczkok és hordókban, a legmértékeltbb árak mellett. Árjegyzékek ingyen. 1-3

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítása kitűnő egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bortól, ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet.

Ara 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 ft 50 kr.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölmulthatlan erősítő-essenciámmal a palánkánál. Ez az italoknak kellemes és jó ízű ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 ft 50 kr. (600-1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle essenciáimat.

Rum, Cognac, valamint Hgneurek gyártására, stb. fölmulthatlan engedménnyel. Receptek ingyen adtnak. Árjegyzékek ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága. 7-50
Solid helyettesek kerestetnek.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszerár

BÉCSBEN, I. KER., 'SINGERSTRASSE 5. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL.”

Vertisztító labdacso.

ezelőtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel saknyján alig találjuk betegségek melyben ezen labdacso általános elterjedésnek örvendőnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziországi készlet nem volna hiálható.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziországi ajánlatnak és ajánlatnak ily bajoknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint e-zavarok májajok, köhika, vertilulások, aranyér, bélbetegség s hasonló betegségeknél. Vertisztító tulajdonságukkal fogva kitűnő hatásal vannak vezérgyógyászok s az abból eredő bajoknál is helyes papkórnaál. Időegészséggel szembe a főfajások stb. Ezen vertisztító labdacso ily könnyen hatnak, hogy a legeszközöb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán meg leggyögyösbnek, de még gyermekek által is minden ózgodalom nélkül bevehetők.

A számtalan háziországi, melyet e labdacso fogyasztói a legkülönböztöb és legnehezebb betegségek után egészségtük visszanyerése folytat hozának intéztek, ezen helyen csak néhanlyt említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenké, a ki ezen labdacsokat egyszer használja, meg va gyűnk gyözdöve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbach, 1888. október 22-én.
Adólttírti ker. hogy felette hasznos és kitűnő vertisztító labdacso által ismét 4 csomagot küldeni örvendőké.
Naxosker Ignác: orvos.
Hruscse, Flódnák mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tektintetes Úr!
Islen avarias volt, hogy az Ön labdacso Kezím köze került, melynek hatásait örvendő nagyrán: én gyomorbetegségem meggyógyult, hogy semmi munkám van, tovább képe végzett és bizonyos má a hálót közt van, ha az Ön csodálatos és dicsőit engem nem mentetné soha meg. Az islen alig meg önt ezert ezert. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacso engem is meggyógyoztat. A mit az Ön labdacso se egészségtük visszanyerése segítője szolgáltak.
Kuffe Teréz.

Mélyen tisztelt Úr!
A legfröböz közelettem közölnöm önnek 60 év nagyapóm nevében. Az életük éven át szenvedett gyomorhuruttal és vértárogással, meg diétis is meggyógyult. Ezen labdacso t. meggyógyult, midőn vértárogást és dobot kapott az Ön kitűnő vertisztító labdacso által s azokat átadód használati fölytat örvendőké szolgáltak.
Wenauert Jozsef.

Eichengraberstr., Flódnák mellett, 1889. március 27-én.
Tektintetes Úr!
Alulírott ismételnem íér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacso érteke felett és azok a hol csak alkalman nyílik a szenvedőknek legmeglebbebben ajánlani. Ezen háziországi tetőzesszerint is szemálmára Önt szemmel felhatalmazom, Teljes tisztelettel.
Hlajn Ignác.

Götschendorf, Kolbach mellett, Szicília 1886. okt. 8-án.
T. Ur.
Fekérem, miszerint az Ön vertisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szeretnék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönheten, hogy egy gyomorbeteg, mely engem 61 éven át gyötört, meggyógyultam. Ezen labdacso nálam sokasom fognak kifogni, s midőn legfröböz közelettem kifejezem, — vagyok tisztelettel.
Zwickl Anna.

Ezen vertisztító labdacso csak a Pserhofer J.-féle, az arany bírdalmat almóhoz elismert gyógyszerésznek, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a., részleteknek valódi, minőségben, s egy 15 szom labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 ft 05 kba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál keresebb nem küldetk.

Az összeg előbbeli megküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközölhetk) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 ft 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 kba kerül.
NB. Nagy eltarjedtségük következtében ezen fájdacsok a legkülönböztöb nevek és alakok alatt utánzatnak; ennek következtében kérek! csak! Pserhofer J.-féle vertisztító labdacsokat követelni és csak! azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásal fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatású köszvényes és eszós bajok, u. m.: gerinczgy-bántalom, tagzsárgaság, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fúszagatás stb. ellen. 1 20 kr. Tannoehinin hajkenőcs, Pserhofer J.-féle. 1 20 kr. Egek huzosozó szer között orvossal által a legjobbnak elismerve. Egy elegans kallított nagy szelencével 2 forint.

Altalános tapasz Steudel tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujklukoz, sebes- vagy gyulad-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálta. 1 tégely 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Fagybalm, Pserhofer J.-féle. Sok év óta a fagyos tagokra huzosozó szer között orvossal által a legjobbnak elismerve. Egy elegans kallított nagy szelencével 2 forint.

Útítűnedv, egy általános ismert kitűnő házi szer hurut, rekedtség, gerosos köhögés stb. ellen. 1 üveg ára 50 kr. 2 üveg bérmentes 1 forint 50 kr.

Elet-esszencia, (prágai eszöppek), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű állati bajok ellen kitűnő háziországi. 1 üveggel 22 krajczár, 12 üveg 2 ft.

Altalános tisztító-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szűdős, gyomorgörcs, gyomorhég, aranyér dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meggyógyoztat a lábizzadást s az áltál kepződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelt és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentes 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldésel 65 krajczár.

Helsö vagy egészség-szó, kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettöl összes hel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetethetnek. — Postai megrendelés a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik: nagyobb megrendelésre utánvételi küldetnek. — Bérmentes csak! oly esetben tartétnak a küldés, ha az összeg előre betérzik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltbbek.

BISENIUS.

Bécs, I., Singerstrasse 11, Mezzanin. Kérem, hogy feteserélesek kikerlültsenek, ezimemre illyelni.

Legrégibb és legtekintélyesebb üzlet diszítésekben és illuminációkban.

- Olcsó, nagyban árak pomjás Cottillon rendezkekben, 12 darabonként 10, 15, 20, 25, 30, 40 kr és magasabb.
- Legújabb cottillon-tourák 75 kr. 1 ft 20 kr., 2 ft 20 kr és drágább áron.
- Alarcz-jelmerek papírból, vászonnal, arak és holtyek számára 1 ft 50 kr.
- Alarczok 6 ktról felebb darabonként.
- Eredeti komkus fejűvek 5, 7, 10, 12 kr és felebb darabonként.
- Bájos cottillon-eszkörok művirágokból dréba 4 és 10 kr, „Edelweiss” és alpesi rózsákból 15 kr és magasabb.
- Csattanó bonbonok szép kiállításban, tartalmaznak komkus fejűveket, 12 drb 40 ktról felebb.
- Szurok-vlaszk, petroleum- és transzparens-faklyák, tarkaszínű illuminációk-neg: lámpák, transzparens, név és címlétecsapkra, menyegzőra stb.
- Czímerek és egylet jelvények, valamint jelek, zászlók, draperiak szűvetből v. bársonyból.
- Trefás hangszerek papírbartonból mindenké elismeret nélkül felhát rajta, az alakok utánzóva van az igazi hangszerekről, dréba 12 ktról felebb.
- Különböztöb gyertyalustrekn, asztalokban, székekben diszító tárgyakban. Árjegyzékek ingyen.

NB! Flókom nincs sehol.

Rendkívül fontos találmány gyengesség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ; s még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállitatik (külöszleg észrevehetetlen, garantizott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyögyömöd). Híres tanarok elismerő nyilatkozatai, legmeglebbebb ajánlások és alaposan kigyögyultak ezernyi háziországi érdekek nélküli tanácsolják a es. és kir. szab Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszkrétívál. Tartalom és származás felismerhetlen Dr. Altmann Károly, Wien, VII., Mariahiferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rőpratok kívánatra ingyen és bérmentesen küldetnek. 17-16

Legalább is 5 percig kell főzni

a legújabb élvezeti és nép-élelmező szer, Kathreinernek Kneipp-maláta-kávéját

a valódi bakkávé ízével és aromájával.

Szabadalom minden országban bejelentve, több országban már meg is adatott. Nem eszerlendő fel pórkólt árpaival, pórkólt malátával vagy minden más hasonló nevű gyártmánnyal. Megkapható minden gyártmatarú- és gyógyfű-kereskedésben.

Használati utasítás:

Öröltessék maláta-kávékból felánni mint az eddig használt bakkávé mennyiségből, fűszerek meg legalább is 5 percig forró vízben és tésessék hozzá hasonmennyiségű örölt bakkávé. Azután hagyassék meg egyszer felomni, erre körülbelül 2 perzig leülepedni és vegre vagy szűrő masinánál az vagy filtriracsón keresztül leszűrödni. Betegok, gyenge személyek és gyermekek részére egészen elhagyandó a bakkávé. Ez esetben vétessék ugyanannyi maláta-kávé, mint annakelőtte bakkávé. Czigoriát, fügekávét stb. nem szükséges hozzáadni, mert maláta-kávékn amugy is sötétbarna színt ad s ize ezen pótlékok által csak elrontatnék.

Oblát Károly könyvnyomdájából Zomborban.

(Utánnyomás tilos.)